त्रिगुणमयःपुमानितिभिदायदबोधकृतात्वयीति त्रिगुणमयः पुमानित्यनेनहेतुनायाभिदा उपलक्षणमेतत् भिदादिसायस्मात्त्वयिविषयेअबोधकृतात्वद्विषयाज्ञानविजृंभितातर्हिकिमज्ञानमस्ति वस्तुतःपुंसिनैवेत्याह ततः अबोधात्परत्रपरेअसंगेऽवबोधरसे ज्ञानघनेसअबोधोनभवेन्नसंभवतीत्यर्थः॥२५॥ मिथ्यातर्कसुकर्कशेरितमहावादांधकारांतरभ्राम्यन्मंदमतेरमंदमहिमंस्त्वज्ज्ञानवर्त्मास्फुटम् श्रीमन्माधववामनत्रिनयनश्रीशंकरश्रीपतेगोविंदेतिमुदावदन्मधुपतेमुक्तःकदास्यामहम् ॥ १२ ॥ ननुयद्यसन्नोत्पद्यतेयदिचत्रिगुणमयःपुरुषोनभवतितर्हीदंप्रपंचजातंपुरुषश्चपृथक्नास्तीत्युक्तंस्यात् कथंतर्हितयोःसत्त्वेनप्रतीतिरतआह सदिवमनइति मनः मनोमात्रविलसितमिदंत्रिवृत्त्रिगुणात्मकंप्रपंचजातमसदेव सदिवविभातिकथमितिचेत्तत्राह त्वयीति त्वय्यधिष्ठानेअधिष्ठानसत्तयासद्वत्प्रतीयतइत्यर्थः नकेवलमिदंकारास्पदं किंतुआमनुजात् मनुजः पुरुषः अभिवि

सदिवमनस्त्रिवृत्त्वयिविभात्यसदामनुजात्सदभिमृशंत्यशेषमिदमात्मतयात्मविदः ॥
नहिविकृतिंत्यजंतिकनकस्यतदात्मतयास्वकृतमनुप्रविष्टमिदमात्मतयाऽवसितम्॥ २६॥

धावाकारः पुरुषमभिव्याप्येति पुरुषस्यापिपृथक्सत्त्वप्रतीतिर्मनोमात्रविलसितेत्यर्थः तथाचश्रुतिः असतोऽधिमनोसृजत मनःप्रजापतिमसृजत प्रजापतिःप्रजाअसृजत तद्वाइदंमनस्येवपरमंप्रतिष्ठितंयदिदंकिंचेति नन्वात्मविदामपिविश्वंसदेवस्फुरति अतः कथमसत्स्यादतआह सदभिमृशंतीति आत्मविदस्त्वशेषमिदंभोक्तृभोग्यात्मकंविश्वमात्मतयैवसदभिमृशंति सदितिजानंति आत्मकार्यत्वान्नपृथगित्यर्थः तथाहि यदुपादानकंयत्कार्यंभवति तत्तेनैवरूपेणप्रतीयतेउपादीयतेचेति लोकाचारेणदर्शयति नहिविकृतिमिति कनकस्यविकृतिंकुंडलादिकंकनकार्थिनोनत्यजंति अत्रहेतुः तदात्मतया कनकरूपत्वेनेत्यर्थः अतःस्वकृतमिदंविश्वमनुप्रविष्टंचपुरुषरूपमात्मतयैवावसितंनिश्चितम् ॥ २६ ॥ यत्सत्वतःसदाभातिजगदेतदसत्स्वतः सदाभासमसत्यस्मिन्भगवंतंभजामतम् ॥ १३ ॥